

elevhälsopoortalen

Förutsättningar för hälsofrämjande arbete i förskola och skola

Perspektiv, behov och utvecklingsmöjligheter

13 oktober, 14.00-15.00

Amanda Sederlin och Nadja Grees

Agenda

- **Intro Elevhälsopoportalen**
- **Förutsättningar för hälsofrämjande arbete utifrån en behovsanalys**
 - Syfte
 - Metod
 - Resultat
 - Slutsats
 - Vägen framåt
 - Frågestund

Elevhälsportalen hjälper förskolor och skolor att arbeta hälsofrämjande

Lyssna

Language

Fyll i ett sökord

Sök

Start SkolaOm portalenArbetsmodell och verktygEgenvårdHälsoområdenWebbinarierGenomförda projektTemasidor

Välkommen till Elevhälsportal skola

Här får du och din skola stöd i det hälsofrämjande arbetet

Så här gör du

Utvärdera skolans hälsoarbete

Skapa en handlingsplan

Tema mat, hösten 2026

Alkohol

Allergi

Buller

Ergonomi

Fysisk aktivitet

Mat

Psyisk hälsa

Sexualitet och relationer

Tobak och nikotin

Lyssna

Language

Fyll i ett sökord

Sök

Start FörskolaOm portalenArbetsmodell och verktygEgenvårdHälsoområdenWebbinarierTemasidor

Välkommen till Elevhälsportal förskola

Här får du och din förskola stöd i det hälsofrämjande arbetet

Så här gör du

Utvärdera förskolans hälsoarbete

Skapa en handlingsplan

Tema mat, hösten 2026

Allergi

Buller

Fysisk aktivitet

Kroppslig integritet och relationer

Mat

Psyisk hälsa

Behovsanalys

Hösten 2025 och våren 2026:

- Fokusgrupps-intervjuer med Elevhälsopoportals målgrupper:
 - Skolsköterskor
 - Elevhälsoteam
 - Kommun- och koncernnivå
 - Rektorer
 - Förskolor
- Pop-up enkät på webbsidan och kommunenkät

Metod

- Totalt åtta fokusgrupper medverkade
- De som deltog:
 - Förskolor, grundskolor och gymnasieskolor
 - Kommunala och fristående skolor
 - Olika geografiska regioner

Padlet

Kompetens

+

Fäst

Hur upplever du att kunskapen ser ut på er skola när det gäller att arbeta hälsofrämjande?

Exempelvis: Utbildningar, handledning, resurser, styrkor, förbättringsområden, arbetssätt, kompetensutveckling, samverkan, saknas något?

Lägg till kommentar

Motivation

+

Fäst

Hur upplever du att ert hälsofrämjande arbete gör skillnad på skolan?

Exempelvis: (För elever, personal eller skolmiljön i stort), Gemenskap, koncentration, närvaro, studiero, trivsel, trygghet, arbetsglädje, stress, saknas något?

Lägg till kommentar

Möjlighet

+

Fäst

Upplever du att det finns en stöttande miljö som möjliggör hälsofrämjande arbete på skolan? Isåfall - hur?

Exempelvis: Prioritering, tillgång, resurser, tid, stöttning, möjlighet att påverka, riktlinjer, samarbete, delaktighet, engagemang, fysiskt material, pengar, saknas något?

Lägg till kommentar

Extra fråga

+

Fäst

Har ni behov av något praktiskt stöd som ni saknar i dagsläget?

Något som vi på Elevhälsportal skulle kunna erbjuda.

Lägg till kommentar

1. Kompetens

+

Fäst

Hur upplever ni att kunskapen ser ut på er skola när det gäller att arbeta hälsofrämjande?

Exempelvis: Utbildningar, handledning, resurser, styrkor, förbättringsområden, arbetssätt, kompetensutveckling, samverkan, saknas något?

Lägg till kommentar

Kunskapen generellt hos skolsköterskorna är god

Men finns flera områden som behöver uppdateras, tex kring ätstörningar, NPF, allergi mfl. Vi erbjuds handledning och nätverksträffar varje månad och får till viss del vidareutbildning inom riktade områden. Men att implementera ny kunskap på skolan är svårt då det är rektorn som styr och har man inte rektorn med sig går det inte.

Lägg till kommentar

Kunskapen bland personal på skolan

Väldigt ojämn. Kring allergi och NPF är den i vissa årskurser uruselt medan enskilda lärare är fantastiska.

Lägg till kommentar

2. Motivation

+

Fäst

Hur upplever ni att ert hälsofrämjande arbete gör skillnad på skolan?

Exempelvis: (För elever, personal eller skolmiljön i stort), Gemenskap, koncentration, närvaro, studiero, trivsel, trygghet, arbetsglädje, stress, saknas något?

Lägg till kommentar

Det är svårt att mäta hälsofrämjande arbete. Men vi tex en kärleksvecka under våren där vi arbetar över kategorier och förenar mer känsla av gemenskap. Ibland känns det som att det blir en stress över att hinna med det hälsofrämjande arbetet.

Lägg till kommentar

Hälsobesök, möten med VH, tillgänglighet

Jag tycker hälsobesöken blir ett bra och konkret verktyg för att scanna av trivsel, mående och hälsa i en klass. Om samarbetet fungerar med mentor så kan vi tillsammans med kurator lösa många problem med tex mobbing, skolfrånvaro, inlämningsvårigheter m.m. Att vara tillgänglig för föräldrar och pedagoger och få till ett samarbete kring eleverna tycker jag är det som ger bäst resultat

Lägg till kommentar

3. Möjlighet

+

Fäst

Upplever ni att det finns en stöttande miljö som möjliggör hälsofrämjande arbete på skolan? Isåfall - hur?

Exempelvis: Prioritering, tillgång, resurser, tid, stöttning, möjlighet att påverka, riktlinjer, samarbete, delaktighet, engagemang, fysiskt material, pengar, saknas något?

Lägg till kommentar

Det finns en stor vilja, absolut. Men svårt med att hitta gemensamma tider och svårt att hinna med att vara med i olika grupper. Hade vi haft mer tid och mer personal vore det toppen :-)

Lägg till kommentar

Ekonomi

Det finns många idéer och en vilja från många professioner men det finns sällan tid att samlas för att planera hälsofrämjande arbete och pengarna att sätta det med saknas också. Men som skolsköterska har man ju en enorm frihet att själv ta tag i saker och påverka hur man arbetar med basprogrammet till exempel.

Lägg till kommentar

Teoretiskt ramverk

1. Kompetens
2. Motivation
3. Möjlighet

Vad gör ett beteende möjligt?

Resultat

Skolsköterskor

Kompetens

- Upplevelser av god kompetens
- Delaktighet
- Personalomsättning
- Kommunikation

Motivation

- Meningsfullhet
- Konkreta resultat
- Utvärdering
- Tidsbrist

Möjlighet

- Prioriteringar
- Initiativ/samarbete
- Rektorns roll
- Resurser

Resultat

Skolsköterskor

"Jag tror att de tror att vi har en trollstav hos oss som kan lösa det mesta."

*"Utmaningen blir att själv prioritera och säga nej till annat. **Det finns så mycket man behöver prioritera.** Psykisk hälsa, våldsprevention, heder, fysisk aktivitet och sömn..."*

*"Problemet är oftast att organisera oss och att få **tid** till att träffas då alla tillhör så många grupper."*

"Jag upplever absolut att det gör skillnad"

"Du delar ut tabletter och plåster."

"Om man gör en insats hade det varit bra att kunna kvalitetssäkra den på något sätt."

Resultat

Elevhälsoteam

Kompetens

- Upplevelser av god kompetens
- Personalomsättning/personalbrist
- Systematiskt arbete
- Implementering

Motivation

- Gemensamt ansvar
- Tidsbrist
- Mål- och uppföljningsprocesser
- Resurser

Möjlighet

- Engagemang
- Rektorns roll
- Stöttande miljö
- Starka viljor
- Skolans kärnuppdrag

Resultat

Elevhälsoteam

*”Vi i elevhälsan kan vara en stor hjälp, men mandatet och riktningen ligger ju hos och behöver ju komma från **rektorn**.”*

”Vi skulle samarbeta mer över paradigmen, och det är inte så himla enkelt.”

*”Tyvärr upplever jag att det ofta är något halvdant vi genomför, vilket också gör att vi får en halvdan respons. Jag hade önskat att det fanns **mer tid** för att förbereda, genomföra och tänka till efter.”*

”Vill man göra något nytt så är det oftast så att man måste ta bort någonting annat.”

Resultat

Kommunnivå

Kompetens

- Varierande kompetens
- Rektorns roll
- Systematiskt arbete
- Uppföljningsprocesser

Motivation

- Goda förutsättningar
- Mät- och uppföljningsprocesser
- Tidsbrist
- Varierande direktiv
- Prioriteringar

Möjlighet

- Stöd, utbildningar, riktlinjer
- Personalbrist / bemanningskostnader
- Resurser

Resultat

Kommunnivå

”Det finns vinster i att inte behöva uppfinna hjulet hela tiden.”

*”Min upplevelse är att det beror väldigt mycket på en **enskild rektor**. Hur dom tänker och värderar.”*

*”Jag ser ju om det är **färre personal** runt barnen ute och **fler ärenden** hos skolsköterskorna, och skolsköterskornas bemanning är det rektorerna som har pengar för. Då blir min strid att motivera att jo ni måste utöka, samtidigt så är det ju inte bara lönen då utan ska de ha två skolsköterskor på en skola så behöver de varsitt rum med utrustning osv, och så är skolorna kanske för små.”*

Resultat

Rektorer

Kompetens

- God arbetskultur
- Mentorer och elevhälsan
- Tidsbrist
- Prioriteringar

Motivation

- Synliggöra resultat
- Det dagliga arbetet
- Gemensamt ansvar
- Hälsofrämjande intresse

Möjlighet

- Resurser
- Elevhälsopersonal
- Stora barngrupper
- Orealistiska krav på skolans arbete

Resultat

Rektorer

”Jag saknar elevhälsopersonal i skolorna. Jag tror ju att det är anledningen till allt som händer. Varenda skolskjutning, varenda gängskjutning, allt som händer, vartenda barn som inte kommer till skolan, det är för att vi har inte tillräckligt med kuratorer och skolpsykologer, skolsköterskor.”

Resultat

Förskola

Kompetens

- Hälsofrämjande perspektiv
- Tidsbrist
- Engagemang
- Kompetensutveckling

Motivation

- Gemensamma mål
- Hållbarhet
- Tydliga resultat
- Prioriteringar

Möjlighet

- Stöd
- Engagerat ledarskap
- Riktlinjer

Resultat

Förskola

*”Tid är ju tid, och den tid vi har är ju den tid som finns, men då finns det en stoffträngsel att det är **väldigt många som vill in på förskolans arena** och tycker att vi ska ägna oss åt saker och ting som inte vi kanske tycker hör till huvuduppdraget. Så det kan vara så att man har stor motivation men då måste man också få hjälp att hålla bort de här delarna som trycker på så att det ska bli kvalité för barnen.”*

*”Det finns många önskemål och tankar om vad man vill ha och behöver men utgångspunkten måste vara att vi handlar med att **ha barns bästa i fokus**. Man prioriterar och tar hjälp av de som kan och stöttande insatser finns.”*

Slutsats

Rektorns roll

Personalbrist

Prioriteringar

Systematiskt arbete

Tidsbrist

Resurser

Tilläggsfråga

Praktiskt stöd

"Har ni behov av något praktiskt stöd som ni saknar i dagsläget?"

Skola

- Lättillgängligt stöd
- Tidseffektiva utbildningsinsatser
- Gemensamma plattformar
- Kompetensutveckling

Förskola

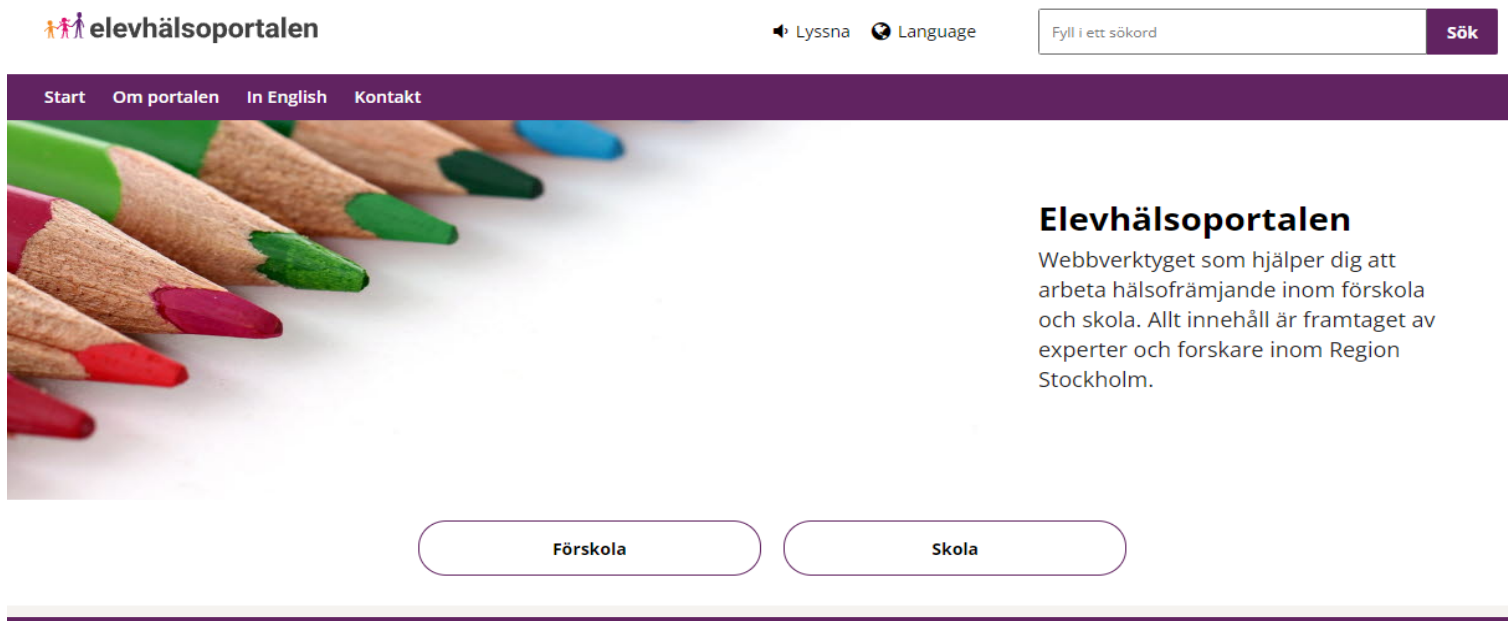
- Lättillgänglig information
- Etablerade nätverk
- Samlat material
- Informativt material

Vägen framåt

- Förbättra och utveckla Elevhälsopoportalen material

Frågor?

Kontakta oss

E-post:
elevhalsportal.slso@regionstockholm.se

Tänk på att aldrig skicka något som innehåller personuppgifter via e-post.

Här finns vi

Postadress:
Elevhälsportal
Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin
Region Stockholm
Box 45436
104 31 STOCKHOLM

Besöksadress:
Solnavägen 1E, Stockholm

Följ oss i sociala medier

[Gilla vår sida på Facebook](#) för de senaste uppdateringarna.

Gå med i vår [Facebook-grupp](#) för kollegialt utbyte.

Vi finns också på [Twitter](#)!

Elevhälsportal är ett samarbete mellan tre centrum inom Region Stockholm:

[Centrum för arbets- och miljömedicin \(CMM\)](#)

[Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin \(CES\)](#)

[Centrum för hälsoekonomi, informatik och sjukvårdsforskning \(CHIS\)](#)

[Läs mer om webbplatsen](#)

[Tillgänglighetsredogörelse](#)

www.elevhalsopoportalen.se

